

Aan de gemeenteraad

datum	10 april 2025
behandeld door	S. Kuilboer
ons kenmerk	2025-0026977
doorkiesnummer	14078
Onderwerp	Vragen art. 40 RvO Gratis abonnement bibliotheek voor alle inwoners

Geachte mevrouw, heer,

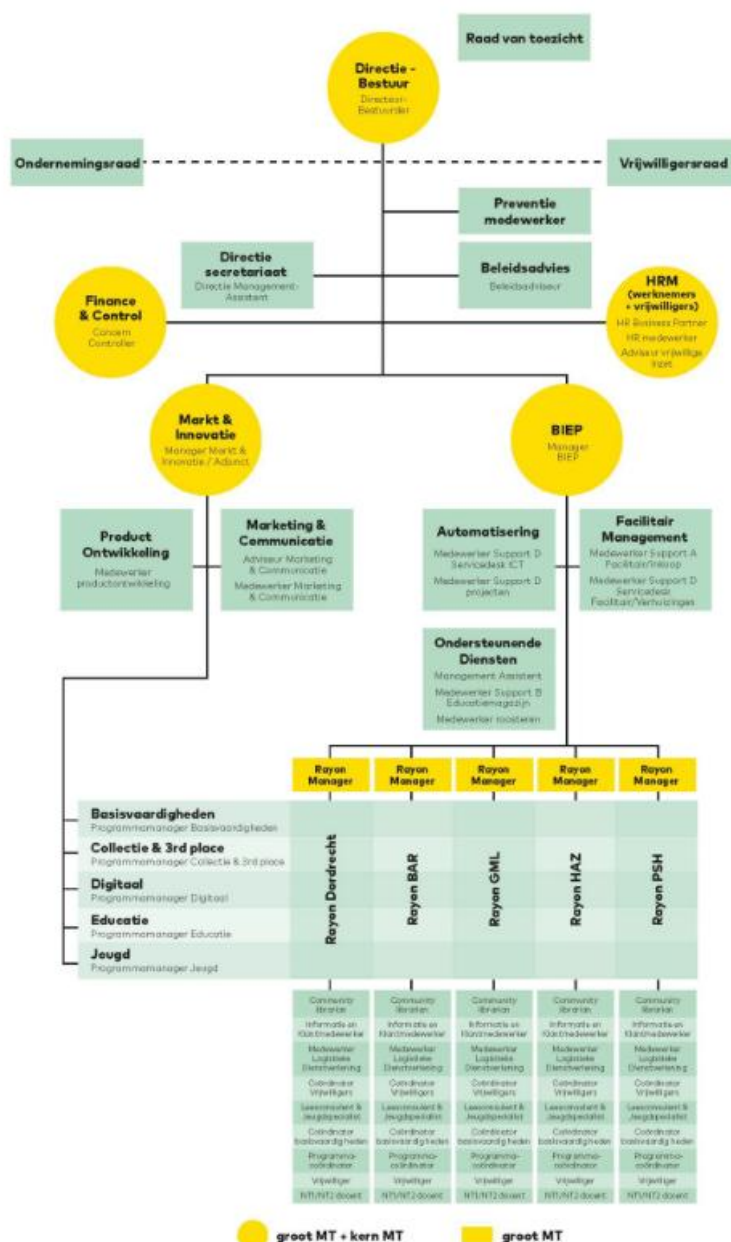
Op donderdag 13 maart 2025 heeft de D66 fractie schriftelijk vragen gesteld aan het college van B&W op grond van artikel 40 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad. De vragen gaan over het aanbieden van een gratis abonnement op de bibliotheek voor alle inwoners van de gemeente Papendrecht. Via deze raadsinformatiebrief ontvangt u de reactie van het college op deze vragen. De antwoorden zijn in samenwerking met de bibliotheek opgesteld.

1. *Recente cijfers met betrekking tot bezoekers/abonnementen:*
 - a. *Hoeveel mensen in Papendrecht hebben een abonnement op de bibliotheek?*
In totaal hebben 8.303 inwoners van Papendrecht een abonnement op de bibliotheek.
 - b. *Kinderen tot 18 jaar hebben een gratis abonnement. Hoeveel abonnementen zijn er momenteel aan kinderen uitgegeven?*
Op 31 december 2024 was het aantal jeugdleden tot en met 17 jaar 3.868.
 - c. *Hoeveel jongeren nemen zodra zij 18 jaar worden een (betaald) abonnement?*
Als een lid 18 jaar wordt gaat hij/zij over naar een gratis Instapabonnement. Met het gratis Instapabonnement kunnen ze onder andere een boek of tijdschrift lenen tegen € 3,50 per stuk. Ze kunnen gratis gebruik maken van overige faciliteiten in de bibliotheek. In 2024 gingen 31 jongeren (18 t/m 20 jaar) automatisch over naar een gratis abonnement en 6 jongeren (18 t/m 20 jaar) kozen voor een abonnement voor € 4,- per maand.
2. *Recente cijfers met betrekking tot financiën/subsidie:*
 - a. *Hoeveel subsidie ontvangt de bibliotheek dit jaar?*
Voor 2025 is een subsidie van € 580.600,- beschikt. De subsidie voor het Informatiepunt Digitale overheid (IDO) met een bedrag van € 32.700,- is nog niet beschikt. We hebben de SPUK-uitkering nog niet ontvangen van het rijk.
 - b. *Welke verschillende tarieven gelden voor abonnementen?*
De bibliotheek kent de volgende tarieven:
 - t/m 17 jaar gratis, boetevrij
 - Instapabonnement: 18+ gratis en boetevrij. Nieuwe leden maken de eerste 2 maanden kennis met de online Bibliotheek en kunnen o.a. een item lenen voor € 3,50 per stuk, boetevrij
 - 18 t/m 24 jaar: € 4 per maand, boetevrij
 - 25+ jaar: € 5 per maand, boetevrij

Voor de verschillende mogelijkheden per lidmaatschap wordt u doorverwezen naar:
<https://www.bibliotheekaaanzet.nl/lid>.
- c. *Hoeveel inkomsten heeft de bibliotheek uit verkoop van abonnementen?*
Voor de bibliotheek in Papendrecht waren de inkomsten uit verkoop van abonnementen € 99.800,- excl. BTW.

- d. Hoeveel inkomsten heeft de bibliotheek uit betaalde boetes (voor te laat inleveren van boeken)?
Bibliotheek AanZet is sinds 2022 boetevrij.
- e. Hoeveel inkomsten heeft de bibliotheek uit andere bronnen (cursussen etc.)?
In 2024 waren de inkomsten uit andere bronnen € 28.900,-.
3. Organogram bibliotheek AanZet:
- a. Kan aangegeven worden hoe de managementstructuur van bibliotheek AanZet in elkaar zit? Bij voorkeur in een organogram. Met welke gemeenten samenvalt Papendrecht onder één bestuurslaag. Graag een toelichting hoe de financiële structuur in elkaar zit tussen de verschillende gemeenten?

Elke gemeente heeft een eigen subsidierelatie met Bibliotheek AanZet. De bibliotheek in Papendrecht valt onder het rayon PSH (Papendrecht, Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam). Dit rayon wordt aangestuurd door een rayonmanager. Hierbij het organogram van Bibliotheek AanZet:

groot MT + kern MT

groot MT

- b. *Zou binnen de huidige organisatiestructuur het mogelijk zijn dat bibliotheek AanZet in Papendrecht aan alle inwoners een gratis abonnement verstrekt (uitgaande van voldoende middelen en mensen)?*

Alle inwoners zijn welkom om de bibliotheek te bezoeken en er te lenen. Bibliotheek AanZet is gevestigd in twaalf gemeenten. De organisatiestructuur is gericht op het bedienen van het grotere werkgebied (500.000 inwoners) en de systemen zijn grotendeels toegerust om meer leden te bedienen. Bij echt een veel groter aantal leden moet de collectie worden uitgebreid en bij meer bezoeken zijn ruimere openingstijden gewenst en meer bemensing. Naast de financiering moet er ook gekeken worden naar organisatorische aanpassingen.

Op dit moment heeft Bibliotheek AanZet geen apart lidmaatschap ingericht voor een afzonderlijke gemeente, maar er zijn wel afspraken. Een aantal gemeenten heeft bijvoorbeeld een gemeentepas (Dordtpas) waarmee inwoners gratis lid zijn. Er zijn allerlei mogelijkheden denkbaar en uit te zoeken.

4. *Consequenties bij gratis abonnement, financieel en overig:*

- a. *Hoeveel extra geld heeft de bibliotheek in Papendrecht nodig als de inkomsten uit abonnementen wegvallen, om de begroting sluitend te krijgen?*

Dat is afhankelijk van de vorm van het gratis lidmaatschap. Als voorbeeld 3 opties voor het gratis lidmaatschap:

1. Het lidmaatschap van huidige volwassenen leden á € 58 wordt gratis in Papendrecht. Hiermee kan men o.a. elke 4 weken maximaal 15 titels lenen. Met de huidige 4.435 volwassenen is dat ca. = € 257.230 per jaar incl. btw. Er wordt een groei verwacht van het aantal leden. Bij een geschatte ledengroei van 25% is dat ca € 321.537,50.
2. Het Instapabonnement van Bibliotheek AanZet biedt o.a. 5 boeken per jaar aan á € 3,50 per stuk en is verder gratis. Binnen dat Instapabonnement kan – net als in Rotterdam – lenen gratis worden aangeboden aan de inwoners. Papendrecht kent nu 2.590 Instapleden. Gratis lenen á € 17,50 komt neer op ca € 45.325 per jaar bij dit aantal. Als 25% meer gratis lid wordt, wordt dat € 56.656 per jaar.
3. In oktober 2024 is het bibliotheekconvenant 2024-2027 door onder andere de Nationale bibliotheek, de VNG en de VOB ondertekend. Hierin staat de opgave dat er wordt ingezet om het gratis lidmaatschap te verruimen met als doel een leven lang ontwikkelen. Bibliotheken in een aantal gemeenten in Nederland hebben ervoor gekozen om het lidmaatschap tot en met 27 jaar gratis te maken. De financiële gevolgen hiervan zullen naar verwachting gering zijn, maar moeten nog verder worden uitgezocht.

- b. *Hoeveel extra subsidie zou Papendrecht moeten geven aan de bibliotheek om een gratis abonnement voor iedere inwoner mogelijk te maken?*

Zie het antwoord bij 4a.

- c. *Als een inschatting moet worden gemaakt hoeveel extra personen de bibliotheek zullen bezoeken wanneer elke inwoner een gratis abonnement heeft, over hoeveel bezoekers hebben we het dan?*

Wij verwachten een toename van het aantal bezoekers aan de bibliotheek. Een inschatting om hoeveel extra personen het hierbij gaat, is lastig te maken.

- d. *Zou voor iedere inwoner een gratis abonnement ook kunnen betekenen, dat de ruimte die de bibliotheek nu heeft in het gemeentehuis, onvoldoende is?*

Vooralsnog gaan wij er niet vanuit dat een (forse) toename van het aantal leden ertoe leidt dat de ruimte die de bibliotheek nu heeft onvoldoende is.

5. *Bereidheid college dit uit te werken en mogelijk te maken.*

- a. *Is het college bereid om op korte termijn met bibliotheek AanZet in kaart te brengen wat nodig is om een gratis bibliotheekabonnementen voor alle Papendrechtters mogelijk te maken? En om hierover in gesprek te gaan met de gemeenteraad?*

De antwoorden met betrekking tot een gratis lidmaatschap zijn terug te vinden in deze raadsinformatiebrief. Het vraagt om een uitspraak van de gemeenteraad om een gratis bibliotheekabonnement voor alle Papendrechtters verder te organiseren.

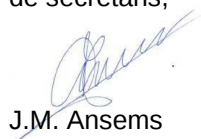
- b. *Ziet het college (nu al) financiële mogelijkheden om de nodige middelen vanuit de gemeentebegroting beschikbaar te stellen.*

Het college neemt hierover op dit moment nog geen standpunt in. We zitten midden in het proces van ombuigingen en de perspectiefnota wordt nog opgesteld. Daarnaast wordt het financieel effect van een gratis bibliotheekabonnement bepaald door de optie die gekozen wordt. Het antwoord bij vraag 4a laat zien dat de financiële bandbreedte groot is.

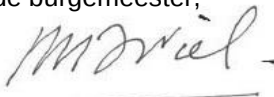
Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel